

Hormonski poremećaji
**Kongenitalna adrenalna
hiperplazija**

Vodič za pacijente

Lak nivo čitljivosti

Zdravo!

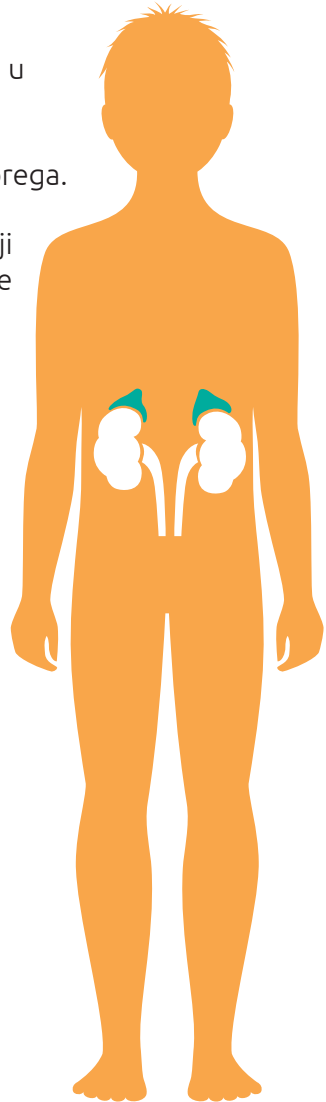
Danas ćemo ti reći nešto o **kongenitalnoj adrenalnoj hiperplaziji** (KAH). Možda ti se čini da zvuči malo komplikovano, ali ne brini! Objasnićemo ti šta to znači, kako nastaje i kako se leči.

Hajde da priču počnemo sa organima u tvom telu koji se zovu **nadbubrežne žlezde**. Ove žlezde predstavljaju par malih organa koji se nalaze iznad bubrega.

Nadbubrežne žlezde su „šefovi“ koji govore ostalim organima da rade sledeće 3 stvari:

1. **Da održavaju normalnu količinu šećera u krvi.**
2. **Da održavaju normalnu količinu soli u organizmu.**
3. **Da omogućavaju da ti telo raste.**

Nadbubrežne žlezde naređuju ostalim organima tako što im šalju specijalne glasnike. Ovi glasnici se zovu **hormoni** i oni govore ostalim organima kada i koliko puno treba da rade.

Za svaki od ova 3 posla šalje se samo po **jedan tip** glasnika tj. hormona. Ovo znači da postoji jedan hormon nadbubrega koji kontrolira nivo šećera u krvi, jedan koji kontrolira nivo soli u tvom organizmu, i jedan koji pomaže tvom telu da raste.

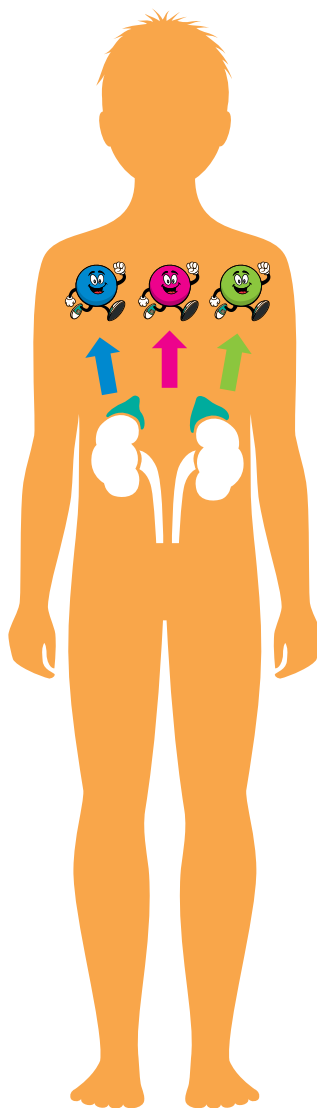
Hormon koji utiče na so

Hormon koji utiče na rast

Hormon koji utiče na šećer

Šta je KAH?

KAH predstavlja stanje organizma kada nadbubrežne žlezde šalju previše hormona koji utiču na rast tela ali ne šalju hormone koji kontrolišu nivo šećera i soli u organizmu!

To znači da ćeš rasti brže od očekivanog. Takođe, može da se desi da izgubiš dosta soli i možda nećeš imati dovoljno šećera u krvi.

Kako KAH utiče na dečake i devojčice?

Kao što već znaš, KAH nastaje zato što nadbubrežne žlezde šalju previše hormona koji utiče na rast. Ovo čini da deca rastu brže od uobičajenog. Takođe, uticaj na dečake i devojčice biće različit:

- **Kod dečaka** dolazi do ranijeg povećanja mišićne mase, uvećanja penisa i porasta dlaka ispod pazuha i u stidnoj regiji.
- **Kod devojčica** dolazi do porasta dlaka ispod pazuha i u stidnoj regiji, pojačanog rasta dlaka po telu i produblivanja glasa.

Kako se KAH leči?

Lekari KAH mogu lečiti specijalnim lekovima. Ovi lekovi služe da koriguju količinu hormona koje proizvode nadbubrežne žlezde, a rezultat je normalan rast. Oni će takođe pomoći tvom telu da prestane da gubi so i da održava normalan nivo šećera u krvi. Ovi lekovi se daju kao tablete koje treba da piješ svakoga dana celog života. Doza lekova koja će ti biti potrebna zavisi od veličine tvog tela. Tvoj lekar će ti reći koliko ti treba tableta i kako ćeš da ih uzimaš.

Šta treba od analiza da se radi tokom lečenja?

Veoma je važno da tvoje telo dobija pravu dozu lekova. Da budemo sigurni da je tako, radićemo preglede krvi i urina. Pregled krvi radimo tako što iglom uzmemo mali uzorak tvoje krvi. Za pregled urina, sve što treba je da ispuniš malu plastičnu čašu svojom mokraćom. Ove dve analize su veoma jednostavne i nećeš se dugo zadržavati u bolnici!

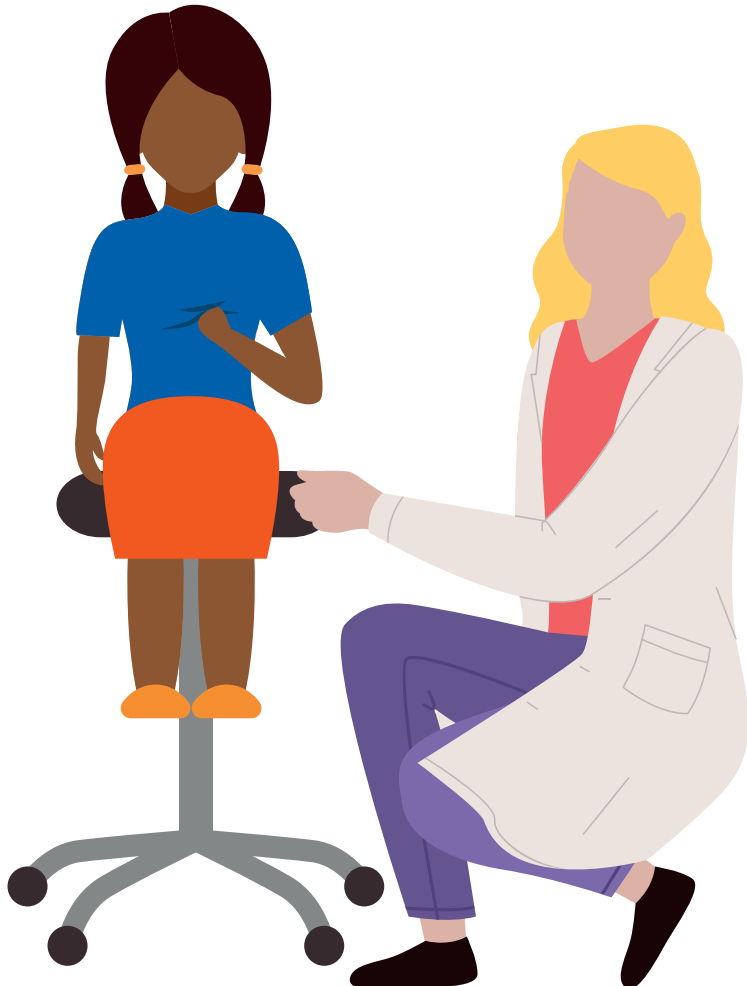
Da li je operacija potrebna u lečenju KAH?

Devojčicama je nekada potrebna operacija. Ova operacija služi da ispravi veličinu ili poziciju vagine u starijem uzrastu. Ako ti je ova operacija potrebna, lekar će pričati o tome sa tobom i tvojom mamom ili tatom.

Čestitamo!

Ako ne razumeš nešto iz ove brošure, nemoj da se stidiš da pitaš svog lekara ili drugo ljubazno osoblje u bolnici. Oni će ti vrlo rado odgovoriti na ova ili bilo koja druga pitanja koja imaš.

Kongenitalna adrenalna hiperplazija

(Revised November 2019)

Ova brošura je deo serije **Hormonski poremećaji**.

Takođe su dostupne sledeće brošure:

Nedostatak hormona rasta

Pubertet i dete sa nedostatkom hormona rasta

Prevrmeni pubertet

Hitne informacije za decu sa nedostatkom kortizola i hormona rasta i onu koja doživljavaju ponavljane hipoglikemije

Kongenitalna adrenalna hiperplazija

Nedostatak hormona rasta kod mladih odraslih

Konstitucionalno (porodično) usporen rast sa kasnim pubertetom

Nedostatak više hormona hipofize

Kraniofaringeom

Intrauterini zastoj u rastu ili Dete rođeno malo za gestacijsko doba

Hipertiroidizam

Hipotiroidizam

Dijabetes tipa 2 i gojaznost

Razvoj ovih brošura je finansiran (kao doprinos medicini) od strane kompanije Merck. Zasnovane su na originalnoj seriji brošura koje su osmislile britanska Fondacija za rast dece i BSPED, kao i prethodnim adaptacijama za lake i prosečne nivoe čitljivosti od strane udruženja ESPE.

Ovaj letak je prevela dr Sanja Panić Zarić, pregledao ga je dr Rade Vuković, a odobren je od strane Udruženja za pedijatrijsku endokrinologiju Srbije (Serbian Paediatric Endocrine Society - SPES).

MERCK

